

TÁJÉKOZTATÓ A TÖRVÉNYSZÖVEG MÓDOSÍTÁSÁRÓL

2017. január 1. napjával módosultak a Ptk. egyesületekre, míg 2017. március 1. napjával az Ectv. és a Cnytv. valamennyi civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetekre vonatkozó szabályai

I. A 2016. december 20. napján kihirdetett civil szervezetek és cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról és gyorsításáról szóló 2016. évi CLXXIX. törvény 2017. január 1. napjával átfogóan módosította a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) egyesületekre vonatkozó szabályait. *Az egyesületekre vonatkozó módosított Ptk-beli szabályozás főbb irányait az ugyanezen menüponthoz található külön dokumentumban foglaltuk össze.*

II. 2017. január 1. napjával a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 11. §-a is módosult, illetve kiegészült egy új XI. fejezettel.

- A Ptké. módosított 11. § (1) bekezdése szerint a Ptk. hatálybalépésekor már bejegyzett egyesület és alapítvány a 2017. január 1-jét követő első létesítő okirat módosítással együtt köteles a létesítő okiratát felülvizsgálni és szükség szerint módosítani a Ptk. szabályainak megfelelően. A jogszabály-módosítás tehát a létesítő okirat Ptk-nak való megfeleltetése tekintetében külön véghatáridőt – az eddigi 2017. március 15-i határidővel ellentétben – már nem ír elő.

Fontos azonban, hogy azon szervezeteknek, amelyek a 2014. március 15. napjától hatályos Ptk. alapján működnek (tehát korábban már módosították létesítő okirataikat a Ptk. rendelkezéseinek megfelelően), nem kell a 2017. január 1. napjától hatályos Ptk. szabályai okán újra módosítaniuk létesítő okiratukat. Ezen szervezetek esetében is irányadó azonban az a szabály, mely szerint a jövőben, az első létesítő okirat módosításkor kötelesek azt felülvizsgálni és szükség szerint módosítani a 2017. január 1. napjától hatályos Ptk. új szabályainak megfelelően.

•Szintén lényeges, hogy azok a szervezetek, amelyek 2017. január 1. előtt már meghozták döntésüket a Ptk. hatálya alá helyezkedésről, de a változásbejegyzési kérelmüket csak 2017. január 1. után nyújtották be vagy a bíróság hiánypótlási felhívásának a 2017. január 1. után meghozott döntéssel tesznek eleget, a Ptk. hatálya alá helyezkedésről szóló döntésük napján hatályos Ptk. szabályoknak kell megfelelniük és a kérelmüket is eszerint kell elbírálni.

•Változás az is, hogy a Ptké. módosított 11. § (3) bekezdése értelmében a szervezetnek már nem a bíróság általi jogerős nyilvántartásba vétel napjától kell az új Ptk. rendelkezéseit alkalmaznia, hanem a döntéshozó szerve által a Ptk. hatálya alá helyezkedésről meghozott döntés napjától.

Az előbbi megváltozott szabályból és a Ptk. 3:21. § (3) bekezdéséből vezethető le az is, hogy ezentúl a vezető tisztségviselő (elnökségi tag, kuratóriumi tag, kurátor) képviseleti joga a megbízás elfogadásával létrejön, függetlenül attól, hogy a bíróság csak későbbi időpontban jegyzi be a képviselőt a nyilvántartásba.

III. Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) egyes rendelkezései 2017. március 1. napjával módosultak. A módosítás az alábbi változásokat tartalmazza:

- Az ügyészi törvényességi ellenőrzés a civil szervezetek (egyesületek, alapítványok, sportegyesületek) felett általános jelleggel megszűnik (Ectv. 11. § (1)-(3), (5) és (7) bekezdéseket hatályon kívül helyezték). DE!!! A közhasznúsági kritériumok vizsgálata körében (Ectv. 49. §) és a külön törvényben meghatározottak szerint is megmarad (2004. évi I. törvény (sporttv.) 27. § (1) bek.; 1989. évi XXXIII. tv. (párttv.) 2. § (5) bek.; 1997. évi LXXXII. törvény (magánnyugdíjpénztár) 101. §; 1992. évi XLIV. törvény (MRP szervezet) 11. §, stb.) a jogosítványa.

- Előbbiből következik, hogy 2017. március 1. napját követően az egyesület, az alapítvány és a sportról szóló törvény szerinti sportegyesület nyilvántartásba vételi, változásbejegyzési kérelemnek helyt adó, valamint a közhasznúsági nyilvántartásba vételt elrendelő végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, az ügyész majd pert indíthat a szervezet ellen a végzés hatályon kívül helyezése iránt.

Szintén az ügyész általános törvényességi ellenőrzési joga megszűnéséből fakad, hogy 2017. március 1. napját követően nem indítható az egyesület és az alapítvány megszűnésének megállapítására, illetve megszüntetésére irányuló peres eljárás. Ehelyett – többek között – az ügyész indítványára a bíróság nemperes eljárásban állapíthatja meg az alapítvány, illetve az egyesület esetében a jogutód nélküli megszűnési ok bekövetkeztét.

- Mindezekon túl az ügyész törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezhet a külön jogszabályban írt feltételek mellett.

- A szervezet a beszámoló letétbe helyezési kötelezettségének elmulasztása esetén ezentúl 10 000-tól 900 000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható, míg korábban ez esetben törvényességi ellenőrzési eljárás lefolytatása céljából az ügyész értesítésének volt helye (Ectv. 30. § (5) bekezdés).

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (Cnytv.) szintén jelentősen módosult 2017. március 1. napjával. **A civil és egyéb cégeknek nem minősülő szervezetek nyilvántartásával összefüggő eljárási szabályok változásáról ugyanezen menüpontban, külön dokumentumban olvashatnak.**

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) egyesületekre vonatkozó szabályainak 2017. január 1. napjával történt módosításainak bemutatása

2017. március 6.

1.A Ptk. korábbi 3:71. § (1) bekezdése módosult – ezáltal a létesítő okirat kötelező tartalmi elemei kikerültek a Ptk-ból

2.Ezentúl **a létesítő okirat kötelező tartalmi elemei:** Ptk. 3:5. § a.)-d.) és f.) pontja (név, székhely, cél, alapító tagok, első vezető tisztségviselők) Elegendő ezek rögzítése, ha nem kívánnak a tagok eltérni a Ptk-ban meghatározott rendelkezésektől.

3.A **vagyoni hozzájárulási kötelezettség eltörlése** [Ptk. 3:65. § (4) bekezdés] – az egyesület létrejöttéhez a tag nem köteles vagyoni hozzájárulást teljesíteni, de nem azt jelenti, hogy tagdíjat nem lehet előírni

4.Vannak „szükségszerűen kötelező” tartalmi elemek, ha

- a szervezeti egységét jogi személlyé kívánja nyilvánítani (3:63. § (5) bek.) – ezt az alapszabályban kell rögzíteni
- különleges jogállású tagságot kíván meghatározni (3:65. § (2) bek. – az alapszabályban kell a tag jogállását meghatározni
- a tagsági jogokat képviselő útján is lehet gyakorolni (3:65. § (3) bek.) – az alapszabályban kell erre felhatalmazást adni
- a tagkizárás jogintézményével élni kíván – a kizárást lefolytató szervet és a kizárás garanciális eljárási szabályait rögzíteni kell az alapszabályban (3:70. § (1) bek.)
- küldöttgyűlése van – küldöttek választásának módját, szabályait rögzíteni (3:71. § (4) bek.)
- közgyűlés elektronikus hírközlő útján is lehetséges (3:74. § (2) bek.) – meg kell határozni az igénybe vehető elektronikus hírközlő eszközöket, az alkalmazás feltételeit, módját
- vezető tisztségviselőként nem egyesületi tagot is akarnak választani (3:79. § (3) bek.) – felhatalmazás, maximum az elnökség 1/3-a
- a tag felvételéről való döntést az ügyvezető szerv (elnökség) hatáskörébe utalják (3:80. § m.) pont – felhatalmazás

A Ptk-beli **kógens rendelkezések:**

- 3:35-3:37. § – a jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálata keresetindítás szabályai
- 3:71. § (3) bekezdés – kizárólagos közgyűlési hatáskörök jelentősen leszűkültek, csak alapszabály módosítás maradt kizárólagos közgyűlési hatáskörben
- 3:72. § (1) bekezdés – a közgyűlés minimum évente egyszer ülésezik
- 3:74. § (5) bekezdés – érvénytelen határozat utóbb érvényessé nyilvánítása - egyhangúság
- 3:78. § (1) bekezdés – minimum három tagú elnökség létrehozása
- 3:78. § (3) bekezdés – elnökség határozathozatali szabálya, egyszemélyi döntés kizártsága
- 3:79. § (2) bekezdés – vezetői tisztségviselői megbízatás max. 5 évre szólhat

- 3:81. § – közgyűlés kötelező összehívásának esetei
- 3:82. § – felügyelő bizottság létrehozásának kötelező esetei
- 3:85. § (1) bekezdés – rendelkezés fennmaradó vagyonról
- 3:86. § – tisztségviselők felelősségi szabályai (szigorúbb lehet, enyhébb nem)
- 3:22. és 3:26. § – összeférhetetlenségi szabályok (szigorúbb lehet, enyhébb nem)

Beépítésre került szabályok

- a közgyűlés összehívásának és napirendjének részletszabályai
- a napirend kiegészítésének részletszabályai
- a közgyűlési meghívó, a jelenléti ív és a jegyzőkönyv tartalmi elemei

1.Új szabályok

- A nem szabályszerűen összehívott közgyűlés megtartható, ha a részvételre jogosultak $\frac{3}{4}$ -e jelen van és egyhangúlag hozzájárulnak az ülés megtartásához – 3:74. § (3) bekezdés
- Érvénytelen határozat utóbb érvényessé nyilvánítható, ha a közgyűléstől számított 30 napon belül valamennyi tag egyhangúlag érvényesnek ismeri el (írásban kell dokumentálni)

Deklarálásra került: bármely tag kérheti a közgyűlési jegyzőkönyv másolatának vagy a határozat kivonat másolatát az ügyvezetéstől (3:75. § (5) bek.)

A civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek nyilvántartásával összefüggő eljárási szabályok (Cnytv.) 2017. március 1. napjával történt módosításainak bemutatása

2017. március 6.

Lényeges változások:

- az elektronikus eljárásra kötelezettek köre bővül a közalapítványokkal (Cnytv. 8. § (1) bek.j) pont)
- az ún. székhelyhasználati engedélyt legalább teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni és – ehelyett – tulajdoni lapot csak akkor kell csatolni, ha a székhelyül szolgáló ingatlan tulajdonosa maga a szervezet (Cnytv. 21. § (1a) bek.)
- az elektronikus úton előterjesztett kérelem esetén a bíróságra vonatkozó ügyintézési határidő a kérelem lajstromozásának napján kezdődik (Cnytv. 28. § (3) bek.)
- ha elmulasztják a 60 napos benyújtási határidőt a változásbejegyzési kérelem esetében, akkor a bíróság a szervezetet 10 000 forinttól 900 000 forintig terjedő pénzbírsággal sújthatja (Cnytv. 37. § (2) bek.) – a szervezetet, illetőleg az alapítvány esetében az alapító(ka)t bírságozhatja a bíróság
- alapítványok, egyesületek megszűnési eljárásainak változása
 - ezentúl nem indítható az egyesület és az alapítvány megszűnésének megállapítására, illetve megszüntetésére irányuló peres eljárás
 - ehelyett a bíróság nemperes eljárásban állapíthatja meg az alapítvány, illetve az egyesület esetében a jogutód nélküli megszűnési ok bekövetkeztét, mellyel összefüggésben bővül az eljárást kezdeményezők köre (kuratórium, egyesületi tag)

- az alapítvány, az egyesület és a sportegyesület nyilvántartásba vételi, változásbejegyzési kérelmének helyt adó, valamint a közhasznú nyilvántartásba vételét elrendelő végzés közzététele az országos névjegyzékben: (Cnytv. 51/A. §; 67. § (4)-(5) bek.)

Eljárást gyorsító új szabályok:

- Hirdetményi kézbesítés bevezetése (Cnytv. 5. § (3)-(4) bek.)
- Kérelem módosítás kizártsága (Cnytv. 24. § (4) bek.)
- Megszűnik az ismételt hiánypótlás kibocsátásának lehetősége (Cnytv. 30. § (3) bek. – csak egyszer lehet hiánypótlást kiadni; nem kérhető újabb hiánypótlás kiadása)
- „Automatikus bejegyzés” az ügyintézési határidő túllépése esetén – egyelőre csak egyszerűsített eljárásban (15 + 30 nap után) – Cnytv. 32. § (2) bek.
- Mintaokiratok bővülése – Cnytv. 34. § (1) bek. (sportegyesületek): várhatóan 2017. szeptember 1-jétől lesz elérhető az erre irányuló kérelem nyomtatvány
- Jogorvoslati szabályok megváltozása (Cnytv. 46/A. - 46/B. §)
 - egyesület, sportegyesület, alapítvány nyilvántartásba vételi, változásbejegyzési és közhasznúsági kérelmének helyt adó döntés esetén a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek
 - a végzés országos névjegyzékben történt közzétételétől számított 60 napos jogvesztő határidőn belül a törvényben meghatározottak szerint pert lehet indítani a szervezet ellen a végzés hatályon kívül helyezése iránt a székhely szerinti törvényszék előtt

Eljárást gyorsító szabályok új egyesületeknél – avagy mit vizsgálhat a bíróság? (Cnytv. 67. §)

- Alapításkor a tagok törvényben előírt számát (egyesület) a tagjegyzék alapján
- Névkizárolagosság, névvalódiság és névszabatosság követelményét
- A szervezet létesítésére, ügyintéző szervére vonatkozó jogszabályi rendelkezések érvényesülését (kizáró okok)
- A cél nem ellentétes-e a törvényi rendelkezésekkel

Törvényességi felügyeleti eljárás

- cégek mintájára került szabályozásra
- indulhat hivatalból vagy kérelemre
- a szervezet székhelye, ennek hiányában az utolsó bejegyzett székhelye szerinti törvényszék az illetékes
- elektronikus kapcsolattartás nem kötelező még akkor sem, ha egyébként az adott szervezet elektronikus kapcsolattartásra köteles
- Célja, hogy a bíróság intézkedéseivel a szervezet törvényes működését kikényszerítse
- Nemperes eljárás
- Okirati bizonyítás + személyes meghallgatás, írásbeli nyilatkozat
- Cnytv. 71/C. § - tartalmazza a törvényességi felügyeleti eljárásra okot adó körülményeket

Mire szolgál – a törvénytörő állapot megszüntetésére

- Létesítő okirat vagy annak módosítása, ill. a bejegyzett adat törvénysértő volta
- Létesítő okirat vagy annak módosítása, ill. a nyilvántartás nem tartalmazza a jogszabály által kötelezően előírt rendelkezéseket
- Nem tartja be a működésére vonatkozó szabályokat és/vagy a létesítő okiratban foglaltakat

Mire NEM szolgál?

- Nincs helye, ha az igény polgári perben, illetve közigazgatási eljárásban érvényesíthető
- Egyesületi tagok közötti jogviták, érdekviták elbírálására
- A szervezet gazdálkodásának és döntéseinek gazdasági-célszerűségi vizsgálatára nem terjedhet ki
- Nem indítható, ha felszámolás, kényszer-végelszámolás vagy egyszerűsített törlési eljárás alatt áll a szervezet
- Beszámoló készítési és letétbehelyezési kötelezettség elmulasztása miatt sem indítható

FONTOS tudnivaló:

- Ha a szervezet okot adott rá, akkor a felmerült költségeket viselni köteles, de az előlegezés a kérelmező feladata
- Határidőhöz kötött az eljárás megindítása (az eljárásra okot adó körülményről való tudomásszerzéstől számított 30 nap, max. 1 év - ez jogvesztő)

Ki indíthatja?

- Ügyész
- A szervezet tevékenységének ellenőrzésére jogosult hatóság, közigazgatási szerv
- Akinek jogi érdeke fűződik hozzá és ezt igazolja
- Akit erre jogszabály kötelez.

A bíróság intézkedései a törvényességi felügyeleti eljárásban:

- Felhívás intézése a szervezethez és a törvénysértő állapot megszüntetésének igazolására felhívás
- Ha nem vezet eredményre → a szervezet, képviselő bírságolása (10 000 forinttól 900 000 forintig terjedően)
- Megsemmisítheti a szervezet által hozott határozatot és határidő tűzésével új határozat hozatalát rendelheti el
- Összehívhatja a döntéshozó szervet vagy erre megfelelő személyt vagy szervezetet rendel ki
- legfeljebb 90 napra felügyelőbiztost rendelhet ki
- A szervezetet megszüntetheti